

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

освітнього простору, який забезпечить оптимальні умови організації навчально-виховного процесу, сприятиме збереженню здоров'я та всебічному розвитку особистості.

Розглядаючи заклади освіти як окремі соціальні інститути, здоров'язбережувальний освітній простір визначимо як сукупність економічних, соціально-політичних, психологічних, педагогічних, медичних, культурно-духовних умов самореалізації особистості в напрямку збереження, зміцнення індивідуального та суспільного здоров'я, формування здорового способу життя [1, с. 52].

До провідних здоров'язбережувальних ідей функціонування соціальних інститутів відносять:

- реалізацію природних нахилів і задатків як основу задоволення та щастя, успіху дитини в побутовій, навчальній, трудовій, спортивній, професійно орієнтованій діяльності;
- почуття щастя як запоруку психологічного, соціального, духовного, фізичного здоров'я дитини, підлітка, юнака, дорослої людини;
- внутрішню й зовнішню гармонію як умову стабільності та краси життя кожної особистості;
- міцність духу як підґрунтя для подолання труднощів і негод повсякденного життя;
- любов як прагнення до життя та безперервного вдосконалення фізичного, соціального, психічного здоров'я [3, с. 76–77].

Переконані, що для ефективного функціонування здоров'язбережувального освітнього простору сучасні навчальні заклади мають об'єднати всі інші соціальні інститути в межах відповідної територіальної одиниці з метою створення стабільних умов для розвитку індивідуальних здібностей, зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя та реалізації базових потреб особистості не лише в спеціально організованому освітньому середовищі, а й у реальному житті, тобто соціальному просторі.

Так само, здоров'язбережувальний освітній простір сучасного навчального закладу, що вдало функціонує, безперечно, матиме вплив на ефективність організації навчально-виховного процесу. Проектуючи відомий латинський крилатий вираз «у здоровому тілі здоровий дух» на освітній процес сьогодення, стверджуємо, що в здоровому освітньому середовищі ми матимемо здорове покоління, здатне до навчання впродовж життя, критичного мислення, участі в громадському житті, самореалізації та самовдосконалення.

Література

- 1.Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / [Т. Ф. Алексеєнко, Т. П. Басюк, О. В. Безпалько та ін.] ; за заг. ред. проф. І. Д. Звереві. – [2-е вид.]. – Київ, Сімферополь : Універсум, 2013. – 536 с.
- 2.Концептуальні засади реформування середньої школи «Нова українська школа» [Електронний ресурс] / [Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова та ін.; Міністерство освіти і науки України]. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>. – 2016 р.
- 3.Омельченко С. О. Валеонасичений здоров'язбережувальний освітній простір вищого навчального закладу : науково-практична розробка / С. О. Омельченко. – Слов'янськ : СДПУ, 2012. – 166 с.
- 4.Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_975. – 18.12.2006.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ПЕДАГОГІВ

Пасечнікова Л. П.

Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Україна

В Україні кардинально змінюються всі найважливіші сфери господарювання. Освітній простір не є винятком: сучасна освіта активно й стрімко розвивається. Цей розвиток, насамперед, пов'язаний із впровадженням сучасних дистанційних навчальних технологій.

Як зазначає Ю. Богачков, «Використання дистанційної форми навчання забезпечує, передусім, неперевершену (порівняно з іншими формами навчання) швидкість оновлення знань за підтримки інформаційних ресурсів, що обираються учнями зі світових електронних інформаційних мереж. Ця форма дозволяє практично без обмежень розширити навчальну аудиторію викладача, «знімаючи» всі географічні та адміністративні кордони. Вона сприяє забезпеченню рівного доступу до якісної освіти широких верств різних категорій учнів (зокрема інвалідів), максимально «наблизити» свої сервіси до спеціальних потреб тих, хто здобуває освіту. Але все ж основною перевагою дистанційної форми навчання є суттєва додаткова свобода учня, що виникає у них під час вибору і реалізації своєї індивідуальної навчальної траєкторії» [3].

Суттєвий вплив як на розвиток освітніх педагогічних систем в цілому, так і на впровадження дистанційних навчальних технологій мають здійснювати поява соціальних електронних сервісів Веб

2.0 і концепція навчання Педагогіка 2.0. Проте, ці новації поки що не знайшли належного застосування в освітній практиці середньої школи через їх недостатнє вивчення й визначення шляхів їх практичного застосування.

Слід зазначити, що пошук шляхів ефективної побудови навчального середовища дистанційних педагогічних систем та застосування у навчальному процесі дистанційних технологій навчання ведеться як науковцями, так і педагогами-практиками.

В інституті інформаційних технологій і засобів навчання АПН України проведено фундаментальне дослідження моделей організаційних систем відкритої освіти [1]. У Проблемній лабораторії дистанційного навчання (ПЛДН) Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» з 1999 року розробляється методологія та методика дистанційного навчання [4]. Також ПЛДН досліджувались різні віртуальні навчальні середовища для організації дистанційного навчання школярів, за результатами зроблено висновок, що перевагу слід надавати середовищу Moodle[6].

Окремим завданням у впровадженні дистанційного навчання є підготовка вчителя-тьютора до проектування дистанційного курсу та організації навчання учнів. Цьому аспекту також приділено певну увагу. Методичні рекомендації щодо розроблення дистанційних курсів та технологій дистанційного навчання викладені у роботах Ю. Бикова, В. Кухаренка, Ю. Богачкова та ін. [2; 5].

Не стоять осторонь від цього процесу й освітяни Донеччини. Упродовж семи років підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів у Донецькому інституті післядипломної педагогічної освіти здійснюється переважно за очно-дистанційною формою навчання. І шість років з цього терміну навчання здійснюється з використанням платформи дистанційного навчання MOODLE. За ці роки працівники інституту вже набули певного досвіду використання платформи для організації дистанційного навчання як педагогів області. Проте, маючи спільну основу, кафедри інституту, як основні провідники дистанційної освіти, мають і свої особливості.

Кафедра менеджменту освіти Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти має різновекторне застосування платформи дистанційного навчання MOODLE, а саме:

- для керівників ЗНЗ організовано як очно-дистанційні курси, так і суто дистанційні курси;
- директори шкіл, заступники директорів, завідувачі методичних служб і методисти можуть одночасно підвищити кваліфікацію і за своєю посадою, і, навчаючись дистанційно на інтегрованих курсах, як учитель-предметник;
- враховуючи актуальність проблеми децентралізації в освіті і відсутність її законодавчого забезпечення, ведеться напрацювання відповідних кейсів і розміщення їх на платформі MOODLE;
- на платформі MOODLE створено спільноту практик управління освітою, де у керівників шкіл є можливість обговорити актуальні проблеми з колегами й отримати допомогу від фахівців;
- для самоосвіти управлінців, а також для проведення заходів з навчання педагогічних колективів на платформі дистанційного навчання у розділі «Спільнота управлінських практик» викладено низку актуальних дистанційних курсів, як «Методологічні та практичні основи фандрайзингу та краунфандингу» (В.Абизов); «Провайдинг інновацій в освіті» (В.Борисов); «Основи проектного менеджменту» (Л.Пасечнікова); «Проектування дистанційних курсів для навчання в середовищі MOODLE» (Л.Пасечнікова); «Управління особистою ефективністю» (Л.Пасечнікова); «Формування позитивного іміджу освітнього закладу» (В.Борисов).

Організація дистанційного навчання у такий спосіб сприяє органічному поєднанню його з системою неперервної освіти, яка стає системоутворюючою складовою стратегії Life Long Learning освітян Донеччини. Життєздатність і життєдієвість системи неперервної освіти має забезпечуватися усім спектром інновацій традиційного навчання, як майстер-класи, воркшопи, тренінги, конференції, проекти тощо; використання телекомунікаційних систем різного рівня та врахування потреб ринку освітніх послуг сприятиме ефективності такої освіти.

Література

1. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти.: Монографія. – К.: Атіка, 2008. – 684 с.
2. Биков В. Ю., Кухаренко В. М., Сиротенко Н. Г., Рибалко О. В., Богачков Ю. М. Технологія розробки дистанційного курсу. Навчальний посібник / За ред. В. Ю. Бикова та В. М. Кухаренка. – К.: Міленіум, 2008. – 324 с.
3. Богачков Ю. М., Биков В. Ю., Красношопка В. О., Кухаренко В. М., Пасіхов Ю. Я., Концепція проекту «Дистанційне навчання школярів» / Інформаційні технології і засоби навчання. – 2009. – № 5 (13). – Режим доступу до журналу: <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>
4. Кравец В. А, Кухаренко В. Н. Формирование информационной культуры // Дистанционное образование. – 2000. – № 4 – С. 35–37; Кухаренко В. Н. Дистанційне навчання. Дистанційний курс. Навчальний посібник. – Харків: ХГПУ, 1999. – 182 с.; Кухаренко В. М., Сиротенко Н. Г. Методологічні аспекти дистанційного навчання // Вісник Академії дистанційної освіти. – 2003. – № 1. – Київ: Вид-во «Міленіум». – С. 16–21.

5. Основы деятельности тьютора в системе дистанционного образования: Специализированный учебный курс/ С. А. Щенников, А. Г. Теслинов, А. Г. Чернявская и др. – М.: Изд дом Обучение-сервис, 2004, – 608 с.

6. Смирнова-Трибульская Е., Копочек Р., Виллманн Д. Теоретические и практические аспекты использования в образовании информатических средств Open Source // Интернет-журнал «Эйдос». – 2005. – 10 сентября. <http://www.eidos.ru/journal/2005/0910-14.htm#c4>

ПІСЛЯДИПЛОМНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЯК СКЛАДНИК НЕПЕРЕРВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Сенчина Н. Г.

Одеський обласний інститут удосконалення вчителів, Україна

У сучасних умовах освіта постає як компонент життєдіяльності людини, заснована на її прагненні до пізнання з метою задоволення соціальних, професійних та особистісних потреб, постійного самовдосконалення і саморозвитку. Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти ґрунтуються на положеннях Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про вищу освіту», Національній доктрині розвитку освіти України у XXI столітті.

До провідних принципів розвитку неперервної педагогічної освіти належать: неперервність; науковість, наступність, гуманізація, демократизація, комплексність, поєднання національних освітніх традицій та найкращого світового досвіду; інноваційність [1; 2; 4]. Післядипломна педагогічна освіта вчителів гуманітарних спеціальностей здійснюється шляхом підвищення кваліфікації, навчання за спеціалізацією та проходження стажування.

Аналіз наукових джерел (В. Буренко, Н. Клокар, Н. Кудрявцева, А. Лебедева, В. Олійник, Ю. Присяжнюк, Т. Палько, Н. Протасова, С. Синенко, Т. Сорочан та ін.) засвідчує, що метою неперервної педагогічної освіти постає реалізація освітньої політики як пріоритетної функції держави щодо забезпечення якості освіти та створення ефективної системи підготовки й підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників. Водночас зазначимо, що у визначенні цілей і завдань післядипломної педагогічної освіти науковці звертаються до реалізації принципу «навчання впродовж життя» або «безперервного навчання», тобто бажань і можливостей педагогів до постійного професійного розвитку та вдосконалення професійної компетентності й педагогічної майстерності протягом усього періоду педагогічної діяльності [4].

У зв'язку з цим у післядипломній підготовці вчителів гуманітарних спеціальностей як складника неперервної педагогічної освіти актуалізуються завдання: розвиток професійної компетентності вчителів, удосконалення змістово-організаційних засад та якості післядипломної педагогічної освіти; забезпечення соціально-педагогічної підтримки суб'єктів педагогічної освіти та підвищення престижу педагогічної праці; формування професійно-педагогічної культури, мотивації на професійне самовдосконалення та саморозвиток упродовж професійної діяльності; поглиблення інтеграції педагогічної освіти з фундаментальною і прикладною наукою задля удосконалення змісту, форм, методів та інноваційних технологій навчання в педагогічну практику; розробка варіативних різнорівневих програм з урахуванням професійного досвіду і освітнього рівня вчителя, що забезпечують свободу вибору місця, часу, змісту і форм післядипломної педагогічної освіти; упровадження моніторингу якості неперервної педагогічної освіти; розвиток міжнародної співпраці (обміну досвідом, реалізації спільних проектів) щодо проблем розвитку неперервної педагогічної освіти.

Післядипломна підготовка фахівців гуманітарного профілю як складник неперервної педагогічної освіти дорослих потребує аналізу зарубіжного досвіду, визначення світових тенденцій та вітчизняних здобутків у цій сфері та їх впливу на подальший розвиток досліджуваного феномена.

Література

1. Палько Т. В. Особливості розвитку рефлексивності вчителів загальноосвітніх навчальних закладів в умовах післядипломної педагогічної освіти / Т. В. Палько // Наука і освіта. – 2014. – 12 / XX IX. – С. 154–160.

2. Протасова Н. Г. Післядипломна освіта педагогів: зміст, структура, тенденції розвитку / Н. Г. Протасова. – К.: Шкільний світ, 1998. – 176 с.

3. Синенко С. І. Розвиток післядипломної педагогічної освіти в країнах Західної Європи (Англія, Франція, Німеччина): дис. ... к.пед.н.: спец. 13.00.04 / С. І. Синенко. – К., 2002. – 269 с.

4. Швидун В. М. Аналіз особливостей державного управління розвитком післядипломної педагогічної освіти країн Європи / В. М. Швидун // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2013. – № 2 (16). – С. 31–40.